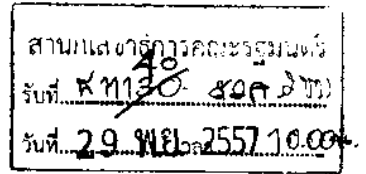

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๔๐๔/๓๕๒๕

พ.ศ. ๕๖
30 พ.ย. ๖๖
8.45น.

กระทรวงพาณิชย์

๔๔/๑๐๐ ถนนนนทบุรี ๑

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

๒ ๖๕๕๗

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการตลาดมันสำปะหลังปี ๒๕๕๗/๕๘

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
๒. สำเนาหนังสือสมาพันธ์ชาวไร่มันสำปะหลังแห่งประเทศไทย ที่ ๐๑๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๗
๓. สำเนาหนังสือสมาคมการค้ามันสำปะหลังไทย/สมาคมโรงงานผลิตมันสำปะหลังไทย/สมาคมโรงงานผู้ผลิตมันสำปะหลังภาคตะวันออกเฉียงเหนือและสมาคมแป้งมันสำปะหลังไทย ที่ ๒๕๕๗/๖๓๔ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๗
๔. ข้อมูลสถานการณ์การผลิตและตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๗/๕๘
๕. สรุปแนวทางการบริหารจัดการตลาดมันสำปะหลังปี ๒๕๕๗/๕๘

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่องแนวทางการบริหารจัดการตลาดมันสำปะหลังปี ๒๕๕๗/๕๘ วงเงินงบประมาณ ๓,๑๓๕ ล้านบาท โดยให้สำนักงานงบประมาณเป็นผู้พิจารณาจัดหาแหล่งเงินและรองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการมันสำปะหลัง (นบมส.) ที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน และอธิบดีกรมการค้าภายในเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องครบถ้วน ทำหน้าที่ติดตามสถานการณ์การผลิตและการตลาดมันสำปะหลัง ตลอดจนพิจารณาแนวทางการบริหารจัดการตลาดมันสำปะหลัง เพื่อกำกับดูแลและส่งเสริมตลาดมันสำปะหลังของประเทศให้มีประสิทธิภาพและสามารถแข่งขันได้

๑.๒ สมาพันธ์ชาวไร่มันสำปะหลังแห่งประเทศไทยในฐานะผู้แทนเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังและสมาคมมันสำปะหลังทั้ง ๔ สมาคม ในฐานะตัวแทนผู้ประกอบการลานมัน/โรงแป้ง/ผู้ค้า/ผู้ส่งออกได้มีหนังสือถึงกระทรวงพาณิชย์ เพื่อขอให้รัฐบาลเข้าช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ประกอบการมันสำปะหลังด้วยวิธีการชดเชยดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อพัฒนาตลาดและอุตสาหกรรมมันสำปะหลังทั้งด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓)

๒. เหตุผลความจำเป็น

ขณะนี้เข้าสู่ช่วงฤดูการเก็บเกี่ยวมันสำปะหลัง ซึ่งจะกระจุกตัวออกสู่ตลาดมากในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๕๗ - มีนาคม ๒๕๕๘ ประมาณ ๒๐.๕๒ ล้าน หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๖ จึงควรมีมาตรการรองรับเพื่อชะลอการเก็บเกี่ยวผลผลิตของเกษตรกรและเพิ่มศักยภาพการรวบรวมรับซื้อให้แก่ผู้ประกอบการ ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาการเพาะปลูก เพื่อเพิ่มผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่และบริหารจัดการการเก็บเกี่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาทั้งในระยะสั้นและระยะยาวให้แก่สินค้ามันสำปะหลัง โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรคาดการณ์ผลผลิตและความต้องการใช้ปี ๒๕๕๗/๕๘ ดังนี้

๒.๑ ปริมาณผลผลิตมันสำปะหลัง คาดว่าจะอยู่ที่ ๓๐.๙๑ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๖/๕๗ ที่ ๓๐.๐๒ ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๙๖ ซึ่งเป็นปริมาณผลผลิตที่ใกล้เคียงกันกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายประเมิน (เกษตรกร ๓๐.๔๔ ล้านตัน / ผลสำรวจของ ๔ สมาคม ๓๑.๒๔ ล้านตัน) ซึ่งเก็บเกี่ยวผลผลิตกระจุกตัวในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๕๗ - มีนาคม ๒๕๕๘ ประมาณ ๒๐.๕๒ ล้านตัน หรือร้อยละ ๖๖.๔๐ ของผลผลิตรวม โดยปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีการเก็บเกี่ยวกระจุกตัวคือสภาพดิน ฟ้า อากาศ เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลังส่วนใหญ่ไม่ได้อยู่ในเขตนํ้าฝนหรือเขตชลประทาน

๒.๒ ความต้องการใช้ ในคราวประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ Road Map เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ สศก. รายงานความต้องการใช้ในรูปแบบมันสดอยู่ที่ ๔๐.๕๐ ล้านตัน โดยจำแนกตามการแปรรูปผลิตภัณฑ์ แบ่งเป็น (๑) มันเส้น/มันอัดเม็ด ๑๖.๓๑ ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๒๐ (๒) แป้งมันสำปะหลัง ๒๒.๒๖ ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๘๗ และ (๓) เอทานอล (ใช้ในประเทศเท่านั้น) ๒.๐๐ ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๓ ทั้งนี้จากข้อมูลของคณะสำรวจภาวะการผลิตและการค้ามันสำปะหลังฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๗/๕๘ (ประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐและสมาคมมันสำปะหลังทั้ง ๔ สมาคม) ระบุสัดส่วนการใช้ภายในประเทศ : การส่งออก เท่ากับ ๒๔ : ๗๖ โดยตลาดส่งออกมันเส้น/มันอัดเม็ดร้อยละ ๙๐ จะส่งออกไปยังประเทศจีน สำหรับตลาดส่งออกหลักแป้งมัน ได้แก่ อินโดนีเซีย (ร้อยละ ๒๓) ฮ่องกง (ร้อยละ ๑๗) จีน (ร้อยละ ๑๖) ญี่ปุ่น (ร้อยละ ๑๒) และอื่นๆ (ร้อยละ ๓๒)

๒.๓ ราคามันสำปะหลัง (ฐานข้อมูลกรมการค้าภายใน วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗)

(๑) ราคาที่เกษตรกรขายได้ (หัวมันสดเชื้อแป้ง ๒๕% จ.นครราชสีมา) อยู่ที่ กก.ละ ๒.๕๐ บาท ปรับเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนที่ กก.ละ ๒.๓๕ บาท และเป็นราคาเท่ากับช่วงเดียวกันในปีก่อนซึ่งเกษตรกรจะได้รับผลตอบแทนอยู่ที่ร้อยละ ๓๓ (ต้นทุน สศก. อยู่ที่ กก.ละ ๑.๘๘ บาท)

(๒) ราคามันเส้น (ณ คลังสินค้า จ.อยุธยา) อยู่ที่ กก.ละ ๖.๘๐ - ๗.๓๐ บาท เป็นราคาเท่ากับช่วงเดียวกันในเดือนก่อน และยังอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยสูงกว่าช่วงเดียวกันในปีก่อน

(๓) ราคาแป้งมัน (ณ คลังสินค้าเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล) อยู่ที่ กก.ละ ๑๓.๐๐-๑๓.๕๐ บาท ปรับสูงขึ้นจากเดือนก่อนที่ราคา กก.ละ ๑๒.๘๐ - ๑๓.๔๐ บาท และอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยใกล้เคียงกับช่วงเดียวกันในปีก่อนที่ กก.ละ ๑๓.๓๕ บาท

(ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๓. ประเด็นพิจารณา

ในคราวประชุมคณะกรรมการ นบมส. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ได้พิจารณาข้อเสนอของสมาพันธ์ชาวไร่มันสำปะหลังแห่งประเทศไทยและสมาคมมันสำปะหลังทั้ง ๔ สมาคม กับข้อมูลสถานการณ์และแนวโน้มการผลิตและการตลาดมันสำปะหลังแล้ว จึงมีมติเห็นชอบแนวทางการบริหารจัดการตลาดมันสำปะหลังปี ๒๕๕๗/๕๘ วงเงินจ่ายขาดรวมทั้งสิ้น ๒,๗๖๐ ล้านบาท แบ่งเป็นระยะสั้นและระยะปานกลางดังนี้

๓.๑ มาตรการระยะสั้น (๔-๖ เดือน)

(๑) **การชดเชยดอกเบี้ยเพื่อชะลอการเก็บเกี่ยว** วงเงินชดเชย ๓๗๕ ล้านบาท โดยให้เกษตรกรกู้เงินจาก ธ.ก.ส. ตามหลักเกณฑ์ปกติ ระยะเวลาจ่ายเงินกู้ตั้งแต่ธันวาคม ๒๕๕๗ - มีนาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ไว้ใช้จ่ายระหว่างชะลอการเก็บเกี่ยว โดยภาครัฐชดเชยดอกเบี้ยให้เกษตรกรในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี ระยะเวลา ๖ เดือน (เริ่มธันวาคม ๒๕๕๗ แต่ไม่เกินกันยายน ๒๕๕๘) วงเงินกู้รายละไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท เป้าหมายเกษตรกรจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ ราย วงเงินกู้ ๒๕,๐๐๐ ล้านบาท

(๒) **การเพิ่มสภาพคล่องทางการค้า** วงเงินชดเชย ๑๐๐ ล้านบาท โดยสหกรณ์การเกษตร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการค้า และผู้แปรรูปมันสำปะหลัง ขอกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์หรือ ธ.ก.ส. ตามหลักเกณฑ์ปกติ ระยะเวลาการจ่ายเงินกู้ตั้งแต่ธันวาคม ๒๕๕๗ - มีนาคม ๒๕๕๘ เพื่อเพิ่มสภาพคล่องในการรวบรวมรับซื้อมันสำปะหลังจากเกษตรกรเพิ่มขึ้นโดยภาครัฐชดเชยดอกเบี้ยให้เกษตรกรในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี ระยะเวลาไม่เกิน ๔ เดือน (เริ่มธันวาคม ๒๕๕๗ แต่ไม่เกินกรกฎาคม ๒๕๕๘) วงเงินกู้ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยกำหนดกรอบวงเงินกู้สำหรับผู้ประกอบการขนาดเล็กวงเงินไม่เกิน ๕ ล้านบาท ขนาดกลางวงเงินไม่เกิน ๑๐ ล้านบาท และขนาดใหญ่วงเงินไม่เกิน ๒๐ ล้านบาท ทั้งนี้ผู้ประสงค์ขอรับการชดเชยจะต้องทำแผนการรวบรวมและเสนอขอรับจัดสรรวงเงินกู้จากธนาคารพาณิชย์ หรือ ธ.ก.ส.

๓.๒ มาตรการระยะปานกลาง (๒ ปี หรือ ๒๔ เดือน)

(๑) การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกในระบบน้ำหยด วงเงินชดเชย ๑,๓๘๐ ล้านบาท โดยให้เกษตรกรกู้เงินจาก ธ.ก.ส. ตามหลักเกณฑ์ปกติ ระยะเวลาจ่ายเงินกู้ตั้งแต่ มกราคม - ธันวาคม ๒๕๕๘ เพื่อพัฒนาการเพาะปลูกให้ผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น ซึ่งจะทำให้ต้นทุนเฉลี่ยของเกษตรกรลดลง โดยภาครัฐชดเชยดอกเบี้ยให้เกษตรกรในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี ระยะเวลา ๒๔ เดือน (เริ่มมกราคม ๒๕๕๘ แต่ไม่เกินธันวาคม ๒๕๖๐) วงเงินกู้รายละไม่เกิน ๒๓๐,๐๐๐ บาท เป้าหมายเกษตรกรจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ราย วงเงินกู้ ๒๓,๐๐๐ ล้านบาท

(๒) การยกระดับมาตรฐานการแปรรูปมันสำปะหลัง วงเงินชดเชย ๕๐๐ ล้านบาท โดยสหกรณ์การเกษตร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการค้า และผู้แปรรูปมันสำปะหลัง กู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์ หรือ ธ.ก.ส. ตามหลักเกณฑ์ปกติ ระยะเวลาจ่ายเงินตั้งแต่ มกราคม ๒๕๕๘ - ธันวาคม ๒๕๕๘ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรวบรวมแปรรูปและจัดเก็บ (เช่น เครื่องมือเครื่องจักร ลานตาก เครื่องอบ คลังเก็บ และอื่นๆ) โดยรัฐชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้กู้ในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี ระยะเวลาไม่เกิน ๒๔ เดือน (เริ่มมกราคม ๒๕๕๘ แต่ไม่เกินธันวาคม ๒๕๖๐) วงเงินกู้ ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท กำหนดกรอบวงเงินสำหรับผู้ประกอบการขนาดเล็กวงเงินไม่เกิน ๕ ล้านบาท ขนาดกลางวงเงินไม่เกิน ๑๐ ล้านบาท และขนาดใหญ่วงเงินไม่เกิน ๒๐ ล้านบาท ทั้งนี้ ผู้ประสงค์ขอรับการชดเชยจะต้องจัดทำแผนการรวบรวมและเสนอขอรับจัดสรรวงเงินจากธนาคารพาณิชย์ หรือ ธ.ก.ส.

๓.๓ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของภาครัฐ

เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม พัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนา มันสำปะหลังอย่างยั่งยืน โดยให้หน่วยงานภาครัฐ เกษตรกร ผู้ประกอบการ และผู้เกี่ยวข้องมาร่วมกันในการพัฒนา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตและการตลาดอย่างเข้าถึงเกษตรกรในพื้นที่ และต้องเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ วงเงิน ๕ ล้านบาท ระยะเวลาดำเนินการภายในกันยายน ๒๕๕๘

นอกจากนี้ได้มอบหมายให้ ธ.ก.ส. ไปพิจารณาแนวทางการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ของ เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังตามกรอบการดำเนินงานเดิมโดยให้คำนึงถึงประโยชน์ของเกษตรกรและ ความสอดคล้องกับนโยบายการชะลอการเก็บเกี่ยวของคณะกรรมการ นบมส. ด้วย

(ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๔. ข้อเสนอ

เพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนาสินค้ามันสำปะหลังตลอดห่วงโซ่อุปทาน (เพาะปลูก-เก็บเกี่ยว-รวบรวม-แปรรูป-จัดเก็บ-จำหน่าย) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในการยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันได้อย่าง ยั่งยืนตามความต้องการของเกษตรกรและผู้ประกอบการมันสำปะหลังตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ นบมส. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติแนวทางการบริหารจัดการตลาดมันสำปะหลัง ปี ๒๕๕๗/๕๘ วงเงินจ่ายขาดรวมทั้งสิ้น ๒,๗๖๐ ล้านบาท (ตามข้อ ๓) โดยให้สำนักงานประมงเป็นผู้พิจารณา จัดหาแหล่งเงินต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน

โทร. ๐๒-๕๐๗-๕๗๑๘